

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Stichting Winkler Prins

Juryrapport

Excellente Scholen

2017

Veendam

Voortgezet onderwijs

Praktijkonderwijs

Inhoudsopgave

1. Introductie en leeswijzer rapport

2. Procedure Excellente Scholen 2017

3. Beoordeling excellentieprofiel

3.1 Bevindingen jury aangaande het excellentieprofiel

3.2 Conclusie jury inzake predicaat Excellente School 2017

1. Introductie en leeswijzer rapport

Introductie

Al meer dan 600 scholen/schoolsoorten hebben in de afgelopen jaren deelgenomen aan het traject Excellente Scholen. Scholen melden zich aan bij de onafhankelijke jury, omdat zij het predicaat zien als een vorm van erkenning en waardering voor hun prestaties, en ook als een uitdaging om hun onderwijs voortdurend tegen het licht te houden en verder te ontwikkelen. Het belangrijkste doel van Excellente Scholen is om de onderwijskwaliteit in Nederland te verbeteren door kwaliteit zichtbaar te maken en over te dragen.

Het excellentieprofiel – datgene waar de school in uitblinkt – staat in het beoordelen van excellentie centraal. De onafhankelijke jury kijkt primair hier naar. De school benoemt op welk gebied zij excellent is en de jury verifieert of het genoemde excellentieprofiel goed wordt uitgevoerd, herkenbaar is & doorwerkt in de gehele organisatie en of het past binnen de visie van de school.

Het excellentieprofiel wordt door de jury op de volgende onderdelen beoordeeld:

- helderheid en relevantie van het excellentieprofiel;
- aanpak van het excellentieprofiel;
- resultaten van het excellentieprofiel;
- evaluatie, borging en duurzaamheid van het excellentieprofiel;
- ontwikkeling van het excellentieprofiel;
- externe gerichtheid en externe erkenning van het excellentieprofiel.

Leeswijzer rapport

In het eerste deel van dit rapport wordt de procedure Excellente Scholen 2017 beschreven. De focus in het juryrapport ligt op de beoordeling van het excellentieprofiel van de school door de onafhankelijke jury. Het excellentieprofiel wordt in het tweede deel van het rapport in onderdelen weergegeven zoals de school dit heeft beschreven in het aanmeldingsformulier – de tekst is integraal overgenomen. De jury geeft per onderdeel van het kader dat de jury hanteert voor de beoordeling van het excellentieprofiel haar bevindingen. Het juryrapport eindigt met de conclusie van de jury, waarin is opgenomen of de school het predicaat Excellente School toekomt.

2. Procedure Excellente Scholen 2017

Begin 2017 konden scholen/schoolsoorten in het primair onderwijs, voortgezet onderwijs en (voortgezet) speciaal onderwijs zich weer aanmelden voor het traject Excellente Scholen. Stichting Winkler Prins heeft zich kandidaat gesteld voor het traject Excellente Scholen 2017 en is op basis van onderzoek door de inspectie toegelaten tot het traject. Een school die zich kandidaat stelt voor het traject doorloopt de volgende fasen:

Fase 1 Aanmeldingsperiode

Iedere school die wil deelnemen aan het traject levert een beschrijving van het excellentieprofiel aan.

Fase 2 Onderzoek door inspectie

De waardering Goed van de inspectie, volgens het Onderzoekskader 2017, is voorwaardelijk voor deelname aan het traject. Aangemelde scholen die, op basis van de beslisregels voor een goede school, nog niet de waardering Goed van de inspectie toegekend hebben gekregen, krijgen een onderzoek naar Goed. Scholen die Goed worden bevonden naar aanleiding van onderzoek door de inspectie worden toegelaten tot het traject.

Fase 3 Dialoog

De dialoog is een eerste kennismakingsgesprek tussen twee juryleden Excellente Scholen en een kandidaat Excellente school. Daarnaast verstrekt de jury naar aanleiding van de dialoog aandachtspunten aan de school voor het jurybezoek.

Fase 4 Jurybezoek

Na de zomervakantie vinden de jurybezoeken plaats. Twee leden van de onafhankelijke jury bezoeken een kandidaat Excellente school. Tijdens het jurybezoek staat het excellentieprofiel centraal. Daarnaast concentreert de jury zich specifiek op de aandachtspunten die verstrekt zijn aan de school tijdens de dialoog.

Fase 5 Rapportage en beoordeling

Na het jurybezoek stelt de jury een rapport op. De jury geeft per onderdeel van het kader dat de jury hanteert voor de beoordeling van het excellentieprofiel haar bevindingen. Deze bevindingen zijn gebaseerd op de beschrijving van het excellentieprofiel van de school, de dialoog en het jurybezoek. Op basis van de bevindingen concludeert de jury of de school het predicaat toekomt en adviseert zij de inspecteur-generaal van het onderwijs over het wel of niet toekennen van het predicaat Excellente School.

Fase 6 Uitreiking predicaat

De uitreiking van het predicaat Excellente School vindt plaats in januari. Het predicaat is na ontvangst drie jaar geldig. De juryrapporten van de scholen die het predicaat toegekend krijgen, worden openbaar gemaakt.

3. Beoordeling excellentieprofiel

Achtergrondgegevens van de school

Sector	Voortgezet onderwijs
Naam school	Stichting Winkler Prins
Brin	16PI 02
Plaats	Veendam
Bestuur	Stichting Winkler Prins

Motivatie van de school om zich kandidaat te stellen

De onderbouwing die de school (of schoolsoort) bij de aanmelding als kandidaat Excellente school 2017 gaf, luidt als volgt.

“Als school voor praktijkonderwijs zijn wij er trots op dat elke leerling van onze school op het goede moment op de juiste plek terechtkomt, vanuit de eigen behoeften en capaciteiten. Onze leerlingen zijn dan optimaal voorbereid op wonen, werken, vrije tijd en burgerschap. De uitstromende leerlingen zijn in het bezit van de certificaten die ze nodig hebben.

Binnen onze school is sprake van een zeer prettig leerklimaat en een uitstekende ondersteuningsstructuur. Deze ondersteuningsstructuur kent naast de interne voorzieningen een tussenvoorziening (Time Out) die ondersteuningsmogelijkheden biedt die het praktijkonderwijs niet kan bieden.

Wij bereiken onze vergaande vorm van maatwerk door veel en gestructureerd overleg over de leerlingen door de docenten. In dit overleg maken de docenten afspraken over de beste aanpak en begeleiding van de leerling en over de meest adequate stages. In de begeleidingslijn voor de uitstroomstages werken we accuraat, hebben we een goede band met de stagebedrijven en boren we via de uitzendbranche steeds nieuwe velden aan.

De korte tijd waarin wij dit als school, na een mindere periode, bereikt hebben (vier jaar), is voor ons een extra motivatie om ons kandidaat te stellen voor het predicaat Excellente School. Onze professionele cultuur (iedereen bevoegd, samen scholen/professionaliseren en individuele scholing vanuit de gesprekkencyclus) is de basis voor deze snelle en goede ontwikkeling.

In recente interviews die externe adviseurs hadden met ouders en leerlingen (in het kader van de ontwikkeling van het Strategisch Beleidsplan 2018-2022 van Winkler Prins) bleken alle gesprekspartners uit het praktijkonderwijs zeer tevreden te zijn over de school.”

3.1 Bevindingen jury aangaande het excellentieprofiel

Excellentieprofiel van de school

De school heeft een helder en relevant excellentieprofiel.

Toelichting excellentieprofiel

“Wij excelleren op het gebied van zorg en begeleiding.

Het feit dat elke leerling op de juiste plek terechtkomt, is onze sterke kracht. Dit resultaat rust op de volgende pijlers:

1. de professionele cultuur in de school;
2. de tussenvoorziening (Time Out);
3. uitstroomstages en de begeleiding daarvan.

ad 1

Om onze professionele cultuur te illustreren (zie ook Motivatie) citeren we de algemene beoordeling van onze school door de auditcommissie van het samenwerkingsverband Groningen Ommelanden:

‘Winkler Prins praktijkschool is een stabiele, evenwichtige school die permanent in beweging is en gebleken problemen vanuit een duidelijke en verdedigbare kijk op leerlingen tracht op te lossen. De betrokkenheid van de schoolleiding en docenten bij de leerlingen is erg groot en oprecht. De komst van een nieuwe schoolleider een paar jaar geleden heeft een extra dynamiek gegeven aan schoolontwikkeling. Dit is terug te zien in de spindigrammen die gemaakt zijn bij de vorming van het nieuwe samenwerkingsverband in het kader van passend onderwijs. Hierin is een grote, evenwichtige groei zichtbaar naar het door het samenwerkingsverband gewenste niveau

4.

De contacten met de basisscholen zijn inhoudelijk en intensief. Met de leerlingen en de ouders is frequent contact rond het IOP/OPP (individueel ontwikkelingsplan/ontwikkelperspectiefplan). In de eerste drie leerjaren worden huisbezoeken afgelegd en de ouders komen minimaal twee keer per jaar op school.’

Vormen van ondersteuning:

- mentoraat;
- sociaal-emotionele ondersteuning;
- leerondersteuning;
- dyslexieondersteuning;
- logopedie;
- loopbaanbegeleiding;
- individueel ontwikkelingsplan (IOP);
- huisbezoeken;
- voortraject (schakel) entree-onderwijs (gericht op instroom in het mbo);
- ondersteuningsteam (handelingsadviezen);
- intern ect (expertise- en consultatieteam);
- schoolpsycholoog/orthopedagoog-generalist;
- schoolmaatschappelijk werk;
- afstemming ketenpartners;
- vertrouwenspersoon;
- ondersteuning allochtone ouders;
- interne ambulante begeleiding;
- ZAT (zorgadviesteam, in- en extern);
- symbiosearrangement (gericht op het behalen van de eindstreep op Winkler Prins, met extra ondersteuning via de tussenvoorziening).

ad 2

Winkler Prins heeft een tussenvoorziening (Time Out) voor leerlingen die de lessen binnen het reguliere onderwijs tijdelijk niet kunnen volgen. Hier worden arrangementen aangeboden met het doel toe te werken naar terugkeer in het reguliere onderwijs, door te stromen naar vervolgonderwijs of werk, of leerlingen die niet naar school gaan weer toe te leiden naar het onderwijs. Naast het volgen van het reguliere onderwijsprogramma van de school van herkomst is er in de tussenvoorziening aandacht voor de sociaal-emotionele problematiek van leerlingen. Er worden programma's aangeboden voor het ontwikkelen van sociale en mentale vaardigheden, voorbereiding op de arbeidsmarkt en vrijetijdsbesteding. Voor elke leerling wordt een ontwikkelperspectiefplan (OPP) opgesteld en er zijn verschillende evaluatiemomenten tussen leerling, school, school van herkomst en ouder(s)/verzorger(s). Gebruikte arrangementen:

- reboundarrangement (tijdelijke ondersteuning met als doel terugkeer naar deelschool/klas van herkomst;
- schakelarrangement (gericht op overstap naar een andere school of naar arbeid);
- opvangarrangement (gericht op opvang en ondersteuning vóór instroom in rebound-, schakel- of symbiosearrangement);
- observatiearrangement;
- thuiszittersarrangement (voor doorstroming naar een ander arrangement).

ad 3

Als voorbeeld van uitstroomstages en de begeleiding daarvan noemen we onze mooie lijn in Groen.”

Waarom is gekozen voor dit excellentieprofiel

“In het logo van Winkler Prins zijn drie vogels bezig uit te vliegen. Ze zijn afgebeeld in drie verschillende tinten blauw. Deze verschillen staan voor de trits geleid, begeleid, zelfstandig. Met verschillende intensiteit van begeleiding en ondersteuning, passend bij de mogelijkheden en behoeften van het individuele kind, brengen wij de leerling naar het moment waarop hij kan worden losgelaten. Dit vraagt voor de leerlingen op het praktijkonderwijs extra begeleidings- en ondersteuningskracht. De praktijk laat zien dat het praktijkonderwijs van Winkler Prins deze opdracht zeer goed uitvoert.”

De pedagogische en/of onderwijskundige visie van de school met betrekking tot het excellentieprofiel

“Winkler Prins is een school:

- in dialoog;
- waar mensen leren met plezier;
- waar mensen werken met plezier;
- voortbouwend op kwaliteit.

Winkler Prins heeft vier kernwaarden benoemd als uitgangspunt. Deze vormen de basis voor het samen realiseren van de aantrekkelijke, ambitieuze leer- en werkomgeving:

- authentiek;
- respectvol;
- betrokken;
- kwaliteitsgericht.

Het doel van ons onderwijs is: zorgen dat al onze leerlingen kunnen deelnemen aan de samenleving van de toekomst. De school is een beschermde omgeving waarin jongeren kunnen oefenen voor de echte wereld. Wij begeleiden hen tijdens die bijzondere levensfase tussen basisschool en mbo, hbo, wo of werk; van adolescent naar jonge (wereld)burger. We stimuleren hen om het beste in zichzelf te ontdekken en te ontwikkelen, in een sfeer van wederzijds vertrouwen en respect. Winkler Prins is een plek waar ze zich veilig voelen, fouten durven maken en een helpende hand vinden als dat nodig is.”

Relatie tussen de visie van de school en het excellentieprofiel

“Zorg en begeleiding zijn in ons praktijkonderwijs volledig geïntegreerd met het onderwijsprogramma per leerling. Door middel van frequent overleg tussen allen die bij een leerling betrokken zijn, begeleiden wij de leerling inhoudelijk, mentaal, sociaal-emotioneel en op het gebied van burgerschap naar het juiste uitstroommoment en de juiste uitstroomrichting.”

Doelgroep

“De doelgroep wordt gevormd door alle leerlingen van het praktijkonderwijs, ook de leerlingen uit het praktijkonderwijs die (tijdelijk) in de tussenvoorziening zitten.”

De beoogde korte- én langetermijndoelen van het excellentieprofiel

“Lange termijn: (uit deelschooloverstijgend schoolondersteuningsplan en -profiel Winkler Prins 2017)

- We formuleren een breed en herkenbaar ondersteuningsprofiel.
- We bieden alle aangemelde leerlingen een passende plaats, indien mogelijk binnen onze school, indien nodig binnen ons samenwerkingsverband.
- We gaan uit van de mogelijkheden en hulpvragen van leerlingen.
- We zetten onze ondersteuningsstructuur in voor een succesvolle schoolloopbaan van onze leerlingen.
- Medewerkers worden verder geschoold in het omgaan met verschillen tussen leerlingen binnen en buiten klassenverband.
- We realiseren een dekkend ondersteuningsaanbod met onze partners in het samenwerkingsverband.
- Het aantal voortijdig schoolverlaters (vsv) is niet hoger dan 2 procent.
- Leerlingen krijgen een rol in de begeleiding van leerlingen.

Korte termijn praktijkonderwijs:

Onder verwijzing naar het document Evaluatie Basisondersteuning met actiepunten 2013 en 2015 noemen we hier de belangrijkste kortetermijndoelen. De school evalueert jaarlijks het beleid en de uitvoering van zorg en ondersteuning. Hierbij maken we gebruik van zogenoemde spindigrammen, om de stand van zaken bij de meting inzichtelijk te kunnen maken en een streefstand voor over twee jaar te kunnen aangeven. Het gaat om dertien thema's. Deze noemen we hieronder met specifieke punten van actie; voor de SMART-formuleringen verwijzen we naar het document.

1. Leerlingen ontwikkelen zich in een veilige omgeving (tevredenheidsbeleving, incidentregistratie, respectvolle omgang met elkaar).
2. De school heeft continu zicht op de ontwikkeling van leerlingen (OPP naast IOP, leerlijnen vullen met methodisch materiaal en dit verwerken in Profijt-trajecten, groepsplannen voor rekenen en taal, gebruik Cito-toets praktijkonderwijs/voortgezet speciaal onderwijs, uitbreiding certificeringstrajecten met lessen NIL2).
3. Het personeel werkt opbrengst- en handelingsgericht aan het realiseren van de ontwikkelingsperspectieven van leerlingen (Cito-gegevens verwerken in het IOP, klassenbezoeken en collegiale visitatie rond gedifferentieerde instructie met inzet van de tablet, nog meer planmatige uitvoering van de zorg, Profijt-trajecten op drie niveaus).
4. Het personeel werkt met effectieve methoden en aanpakken (orthodidactische en remediërende materialen, betere mix van theorie en praktijk, betere feedback voor en door leerlingen, differentiatie en activering, volgen van leergang passend onderwijs door het hele team (loopt), dyslexiebenadering specifiek binnen praktijkonderwijs).
5. Het personeel werkt continu aan de eigen handelingsbekwaamheid en competenties (klassenbezoeken, collegiale consultatie en intervisie).
6. Voor alle leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte en/of ondersteuningsvraag is een ambitieus ontwikkelperspectiefplan vastgesteld (uitbouwen).
7. De school draagt leerlingen zorgvuldig over (warme overdracht en terugkoppeling).

8. Ouders (en leerlingen) zijn nauw betrokken bij de school en de arrangementen (opstellen leerlingen-cv, portfolio).
 9. De school voert een helder beleid op het terrein van onderwijssondersteuning (leergang passend onderwijs).
 10. De school heeft haar ondersteuningsprofiel vastgesteld (is gebeurd in schoolondersteuningsplan en -profiel Winkler Prins 2017).
 11. De school bepaalt jaarlijks de effectiviteit van het basisaanbod en de extra ondersteuning en past het beleid zo nodig aan (evaluatie ondersteuningsprofiel, formulier basisregistratie WP-breed).
 12. De school heeft een effectieve interne zorgstructuur (bewaken taken, rollen, processen).
 13. De school heeft een effectief zorgteam (heldere taakomschrijving).
- Op de zeer korte termijn (vervolg schooljaar 2016/2017) volgen alle docenten verbonden aan de praktijkschool de scholing Coachingsgesprekken voeren met leerlingen; daarop volgend zal een scholing Gesprekstechnieken voor het professioneel aanspreken van collega's volgen."

Interne erkenning van het excellentieprofiel

"Alle betrokkenen zijn zeer tevreden over de zorg, begeleiding en ondersteuning op Winkler Prins praktijkonderwijs. Recentelijk hebben twee externe adviseurs interviews gehouden met vertegenwoordigers van alle deelscholen in het kader van de ontwikkeling van het Strategisch Beleidsplan 2018-2022. Leerlingen en ouders van de praktijkschool spraken zich lovend uit over het onderwijs en de (extra) ondersteuning. Samen optrekken bij de ontwikkeling van nieuw of aangepast beleid is een van de manieren waarop Winkler Prins werkt aan draagvlak. Daarnaast staan alle relevante documenten op de website. Bij de start van het schooljaar en aan het begin van het nieuwe kalenderjaar staat de bestuurder 'voor de troepen' om de stand van zaken van Winkler Prins te bespreken en de deelschooldirecteur praktijkonderwijs doet hetzelfde in haar school. Er is wekelijks overleg tussen de bestuurder en de personeelsgeleding van de medezeggenschapsraad (pmr). Op dit moment heeft de pmr geen lid uit de praktijkschool (een kwantitatieve kwestie: de deelschool is relatief klein), maar de organisatie kent een structuur om de praktijkschool direct op de hoogte te houden. Er is een intern overleg passend onderwijs waarin alle deelscholen vertegenwoordigd zijn."

Bevindingen jury betreffende de helderheid en relevantie van het excellentieprofiel

De Winkler Prins praktijkschool heeft als excellentieprofiel: zorg en begeleiding. Dat zij op dit gebied excelleert, motiveert de school hierboven in haar aanmelding. Door een gerichte professionaliseringsslag die ze de afgelopen jaren heeft gemaakt onder een nieuwe directie, meent de school dat zij nu kansrijk is om het predicaat te verwerven. Ook doorstond de school de kritische blik van externen. Dat gaf vertrouwen.

In de gesprekken met de jury schetsen schoolleiding en docenten een duidelijk en eensluidend excellentieprofiel van de school. Uitgangspunt daarbij is de aan hen toevertrouwde leerlingen te leiden en te begeleiden naar zelfstandigheid. Afhankelijk van de mogelijkheden en behoeften van de individuele leerlingen worden zij opgeleid voor het werkveld of een vervolgopleiding. De school geeft hier een bijzondere invulling aan in de vorm van maatwerk die bij Aanpak nader wordt toegelicht. Voor de kortetermijndoelen heeft de school dertien concrete punten opgenomen in het document Evaluatie Basisondersteuning. Hierbij maakt zij gebruik van zogenoemde spindigrammen om de stand van zaken bij de meting inzichtelijk te maken en een streefstand voor over twee jaar te kunnen aangeven. Hier investeert de

school veel in en is ze een voorloper. De langetermijndoelen zijn geformuleerd en vastgelegd in het deelschooloverstijgend schoolondersteuningsplan en -profiel Winkler Prins 2017. De school laat zien dat zij ambitieus is.

Op de praktijkschool van de WinklerPrins SG komen leerlingen die anders leren en die zich willen kwalificeren voor de arbeidsmarkt of een vervolgopleiding. Zij hebben diverse ondersteuningsprofielen en de Winkler Prins praktijkschool heeft met haar sterke zorg- en begeleidingsstructuur veel te bieden. Het excellentieprofiel sluit dus mooi aan bij de behoefte van de doelgroep en is ten dienste van alle leerlingen van de school. Zorg en begeleiding staan centraal, wat tot uiting komt in de vele facetten van het onderwijs aan de praktijkschool.

In de voorwaardelijke sfeer, zoals een veilig en prettig schoolklimaat, de pedagogische aanpak die bijdraagt aan de ontwikkeling van de leerlingen, het IOP en OPP, de methoden en materialen en op de zorgvuldig uitgestippelde stages voor elke leerling. De betekenis van het profiel voor het overige onderwijs is duidelijk.

De jury concludeert dat de school een helder en relevant excellentieprofiel heeft.

Aanpak

De school heeft een weloverwogen aanpak met betrekking tot het excellentieprofiel.

De wijze waarop de school het excellentieprofiel realiseert

“De school hanteert de papieren leerlijn van Deviant. Binnen het leerlingvolgsysteem Profijt worden stukken leerlijn uitgewerkt in leertrajecten, die door docenten aan leerlingen worden toegekend. De leerling formuleert vervolgens zijn eigen doelen en evalueert deze zelf; daarnaast vindt beoordeling door de docent plaats. De resultaten worden geüpload in het portfolio van de leerling. Naast dit digitale portfolio heeft de leerling een papieren portfolio waarin de certificaten van de certificeringstrajecten worden opgeslagen.”

Wetenschappelijke en/of praktijktheoretische inzichten waarop de aanpak steunt

“De gekozen aanpak steunt op onder meer de volgende inzichten:

- Lev Vygotsky, Educational Psychology – theorie van de zone van naaste ontwikkeling.
- Luc Stevens, Zin in leren – inzichten rond de behoefte aan relatie, competentie en autonomie.
- Stephen Covey, De zeven eigenschappen van effectief leiderschap en De zeven eigenschappen die jou succesvol maken.

Intern in de school heeft Brigit van Adrichem recentelijk actieonderzoek gedaan naar de verbetering van elementaire rekenkennis bij leerlingen in het praktijkonderwijs. Dit onderzoek is een goed voorbeeld van de relatie tussen bovengenoemde theorieën en actieonderzoek.

Het onderzoek had tot doel om te kijken of praktijkschoolleerlingen van 12 jaar hun rekenvaardigheden nog kunnen verbeteren. In een periode van zes weken is dagelijks vijftien minuten besteed aan het oefenen en automatiseren van de basisrekenvaardigheden met behulp van de methodiek Zo leer je kinderen rekenen. Er is een positief verschil ontstaan tussen de resultaten van de experimentele groep en de controlegroep. Het rekenniveau van de controlegroep gemeten met de Cito-toets lag bij aanvang van de interventie hoger en na die tijd nog steeds, maar de experimentele groep heeft het verschil verkleind. Zoals te verwachten scoorde de controlegroep bij de voormeting beter op de TTA (tempotest automatiseren) dan de experimentele groep, maar de verbetering bij de nameting was veel groter voor de experimentele groep. De interventie van zes weken heeft dus een positief effect gehad.

Voor het effect op de lange termijn is een follow-upmeting na de zomervakantie gehouden. De snelheid die klas 1TA, de experimentele groep, had opgebouwd was

gedeeltelijk weer weggezaakt, maar was nog niet terug naar het niveau van de nulmeting. De Cito-toets na de vakantie liet voor beide klassen een even grote groei zien. De zes weken interventie hebben gezorgd voor een speciale band tussen leerkracht en leerlingen. Het vele oefenen in spelvorm zorgde voor een ontspannen en gezellige sfeer in de groep. De motivatie om te oefenen was groot. Het gevoel van competentie is in de oefenperiode niet gestegen. Het antwoord op de vraag 'Ik ben goed in rekenen' werd bij de nameting minder positief ingevuld. Toch zagen de leerlingen dat ze de tweede TTA beter maakten, wat toch zorgde voor een succeservaring."

Bevindingen jury betreffende de aanpak van het excellentieprofiel

Voor een zorgvuldige en onderbouwde werkwijze baseert de school zich in beginsel op beproefde praktijktheoretische inzichten. Zij noemt ze hierboven in de aanmelding. Op basis van deze kennis, maar vooral vanuit de praktijkervaring en de inmiddels door scholing opgebouwde professionaliteit gaat de school zorgvuldig en verantwoord te werk. Vanaf de eerste stap, wanneer er een aspirant-leerling wordt aangemeld, tot aan de monitoring twee jaar nadat de leerling de school heeft verlaten (en soms vanuit pure betrokkenheid en verantwoordelijkheid nog langer). Na de aanmelding voert de Winkler Prins praktijkschool het didactisch onderzoek zelf uit, om een zo compleet mogelijk beeld van de leerling te krijgen. Vervolgens zijn er voor de aangemelde leerlingen vanuit het basisonderwijs al vóór de zomervakantie zogenoemde wendagen op de praktijkschool. De Winkler Prins besteedt veel aandacht aan het onderhouden van goede contacten met de ouders om het belang van dit type onderwijs voor hun kind goed over te brengen en vertrouwen te winnen. Dit is een sterk punt van de school. Elk jaar legt de mentor dan ook een huisbezoek af. Voor iedere leerling wordt een OPP opgesteld, waarvan het IOP deel uitmaakt. Hierin wordt op basis van leerdoelen een half jaar vooruitgekeken. Na elke evaluatie worden de resultaten geüpload in het portfolio van de leerling en wordt een nieuw stappenplan gemaakt. Daarnaast heeft de leerling een papieren dossier waarin onder andere de behaalde certificaten zijn opgenomen.

In de klassen werken de leerlingen op een iPad met een aantrekkelijk vormgegeven onderwijsprogramma Profijt, waarin nagenoeg alle leertrajecten en leerlijnen zijn opgenomen. Uniek voor deze school en een prachtig voorbeeld van innovatie. De leraren tonen zich handelingsbekwaam en weten dit programma en de 'device' goed in te passen binnen het onderwijsleerproces. Ook al zijn er soms wat opstartproblemen, de leerlingen zijn er blij mee.

Vanaf het eerste leerjaar stippelt de school op een heel accurate wijze het stagetraject voor iedere leerling uit. De school koestert haar bestand van stagebedrijven, omdat de diversiteit daarbinnen vrijwel altijd een match geeft voor praktisch elke leerbehoefte van de leerlingen op school. De jury heeft met de stagebegeleiders uitvoerig gesproken en leerlingen op het terrein van de school ook aan het werk gezien. Ze spreekt haar waardering uit voor de betrokkenheid en deskundigheid van de begeleiders en hun coördinator. Bij elke stap kijken zij wat de leerling nodig heeft en wat de school daarin kan betekenen. De leerling bepaalt zijn/haar doel, en na evaluatie en beoordeling actualiseert de mentor het leerlingvolgsysteem.

Noemenswaard is ook de avondschoon. Hier kunnen (uitgestroomde) leerlingen die vastlopen op welk gebied dan ook (met theorie of praktijk of tijdens hun stage) professionele hulp vragen. Leraren van de Winkler Prins praktijkschool zijn hier op maandagavond aanwezig om de (oud-)leerlingen met hun hulpvragen bij te staan. De school heeft de aanpak die ze de afgelopen jaren heeft neergezet, duidelijk aan de jury overgebracht en deze aanpak draagt naar de mening van de jury bij aan de totstandkoming van het excellentieprofiel. De school heeft de slag van idee naar praktijk gemaakt. De aanpak maakt het mogelijk naar de doelen toe te werken en de school volgt dit proces nauwgezet met deels al gedigitaliseerde spindigrammen

Profijt.

De jury concludeert dat de school een weloverwogen aanpak heeft met betrekking tot het excellentieprofiel. De schoolleiding weet aan welke knoppen zij draait om het profiel te realiseren middels een beproefde aanpak die goed wordt uitgevoerd. Op een enthousiasmerende en deskundige wijze weet de schoolleiding het team in haar kracht te zetten en de aangeboorde talenten aan te wenden om de kwaliteit van het onderwijs voor de leerlingen op een hoog niveau te brengen.

Resultaten

De school stelt haar resultaten op een valide en betrouwbare wijze vast.

Behaalde resultaten met betrekking tot de beoogde doelstellingen van het excellentieprofiel

“De resultaten van de methodiek die inzet op het digitale en papieren portfolio en de eerder beschreven effectieve ondersteuningsstructuur, hebben er de afgelopen jaren voor gezorgd dat voor alle leerlingen van het praktijkonderwijs een passende plek gevonden is. Onderstaand overzicht maakt dit duidelijk.

Winkler Prins Veendam

Uitstroomresultaten leerlinen praktijkonderwijs 2013/2014, 2014/2015, 2015/2016

- 2013/2014: totaal 131 leerlingen, uitstroom 32 leerlingen
- 2014/2015: totaal 145 leerlingen, uitstroom 23 leerlingen
- 2015/2016: totaal 157 leerlingen, uitstroom 37 leerlingen”

Wijze van vaststellen van de resultaten met betrekking tot de doelen van het excellentieprofiel

“De school gebruikt het leerlingvolggsysteem Magister, waarin alle doelen en resultaten vastgelegd worden. Drie keer per jaar vult de school de uitstroommonitor van het Landelijk Werkverband Praktijkonderwijs in. Na uitstroom worden de leerlingen nog twee jaar gevolgd, om de bestendigheid van de uitstroom vast te stellen.

Een extra instrument op dit gebied in Veendam is de avondschool. Een avond in de week, georganiseerd samen met het voortgezet speciaal onderwijs (bemand door docenten praktijkschool en voortgezet speciaal onderwijs) en betaald door de gemeente.

Doel: extra insteken op begeleiding bij (certificerings)trajecten, begeleiding bij lezen en rekenen, ondersteunende gesprekken gericht op continuering of aanpassing van het uitstroomprofiel.”

Bevindingen jury betreffende de resultaten van het excellentieprofiel

De korte- en langetermijndoelen van het excellentieprofiel die de school noemt (zie “De beoogde korte- én langetermijndoelen van het excellentieprofiel”) hebben betrekking op de algehele onderwijskwaliteit. De jury wil voornamelijk inzicht krijgen in de resultaten van het excellentieprofiel. Nu is het één niet te scheiden van het ander. Zorg en begeleiding hebben uiteindelijk primair als doel de leerling, gezien zijn mogelijkheden, op de juiste plek te krijgen op de arbeidsmarkt dan wel in het vervolgonderwijs. De school is hierin zeker succesvol, zoals de uitstroommonitor van het Landelijk Werkverband Praktijkonderwijs laat zien. Bovendien investeert de school veel in leerlingen met een extra of complexe zorgvraag. De stagebegeleiders zijn inventief, hebben een uitgebreid netwerk en zien het als een uitdaging ook voor deze groep een passende bestemming te vinden. De avondschool biedt een extra vangnet voor de (uitgestroomde) leerlingen.

Op de weg naar het einddoel, het ontwikkelingsperspectief, volgt de school op accurate wijze (soms al met behulp van het spindigram) de ontwikkeling van de leerling. Het hoogst haalbare niveau voor elke leerling is verwerkingsniveau, niveau 4 in certificeringstrajecten, op maat gemaakt met leertrajecten en -doelen, passend bij zijn/haar competenties en mogelijkheden. De school is een voorloper op dit gebied

en kan zo op een verantwoorde wijze aangeven of de bereikte resultaten overeenkomen met de gestelde doelen.

De jury concludeert dat de Winkler Prins praktijkschool haar doelen bereikt. Doelen, aanpak en resultaten vertonen een weldoordachte samenhang.

Evaluatie, borging en duurzaamheid

Evaluatie

De school evalueert op basis van haar systeem voor kwaliteitszorg de aanpak en de resultaten van het excellentieprofiel.

Wijze van evalueren van de aanpak en de resultaten van het excellentieprofiel en de uitkomsten van deze evaluaties

“De school evalueert middels:

- methodische toetsen bij de leerstof en en methode-onafhankelijke toetsen (Cito VSO/PrO taalvaardigheid en rekenvaardigheid);
- functioneringsgesprekken (mede op basis van collegiale visitatie, leerlingenenquêtes) in een PDCA-cyclus (Plan, Do, Check, Act) van doelstellingen en evaluatie;
- jaarlijkse evaluatie basisondersteuning aan de hand van actiepunten en actieplannen;
- regelmatige (maandelijks) evaluatiegesprekken tussen bestuurder en deelschooldirecteur.

Algemeen Winkler Prins:

Winkler Prins kent een zeer gedegen systematiek van kwaliteitsbeleid en zorg. Vanuit het vierjaarlijks strategisch beleidsplan worden jaar- en actieplannen ingezet op alle deelscholen. Alle plannen worden bij de ontwikkeling voorzien van een tijdspad voor evaluatie en aanpassing, waardoor een goede PDCA-cyclus de standaard is. In regelmatige gesprekken bespreken bestuurder en deelschooldirecteur de stand van zaken rond alle actieplannen. De deelschooldirecteur heeft in een parallel proces jaarlijks functioneringsgesprekken met de teamleden, waarbij collegiale consultatie, lesbeoordeling en 360 graden feedback vaste informatie vormen. De sfeer is resultaatgericht en er is een herkenbare aansturing, waarbij sprake is van gedeelde verantwoordelijkheid (inspectie 12 april 2016).”

Borging

De school borgt op basis van haar systeem voor kwaliteitszorg de behaalde resultaten en de uitkomsten van de evaluatie van het excellentieprofiel.

Manier van borgen van de resultaten en de uitkomsten van de evaluatie

“Vanuit de evaluaties worden actiepunten vastgesteld, die tijdens de volgende evaluatie uitgangspunt van de bespreking zijn. Op basis van de bevindingen worden de actiepunten geborgd in strategisch beleid en jaarplannen of aangepast en bij de volgende evaluatie opnieuw besproken. Tevens worden op basis van de actuele stand van zaken of van externe evaluaties (inspectie, samenwerkingsverband, Platform Praktijkonderwijs) nieuwe actiepunten toegevoegd. Voor het schoolondersteuningsprofiel (SOP) hanteert de school een kruisjeslijst en een spindiagram.”

Duurzaamheid

De school heeft een toekomstbestendig excellentieprofiel.

Waarborging duurzaamheid

“De deelschool kent momenteel twee belangrijke bedreigingen. De eerste, en de grootste, is de verwachte (flinke) krimp van soms wel 20 procent. De andere bedreiging voor het praktijkonderwijs is de advisering vanuit het primair onderwijs, die onder druk

van ouders vaak 'hoger' uitvalt dan feitelijk gewenst zou zijn. In het strategisch beleid is de systematiek momenteel gericht op anticipatie op deze bedreigingen. Zo kent Winkler Prins al enkele jaren een flexibele schil in de formatie. Een jaarlijkse 'vlootschouw' geeft inzicht in de toekomstige personeelsbehoefte. De toelatingscommissie wordt kritisch bevraagd op gehanteerde criteria.

De financiële positie van de school is goed en de cyclus van planning en control is in 2016 door de inspectie als goed beoordeeld. Op korte termijn wordt de huisvesting aangepakt."

Bevindingen jury betreffende de evaluatie, borging en duurzaamheid van het excellentieprofiel

Zoals de school hierboven aangeeft, besteedt zij aandacht aan evaluatie en borging middels (landelijk genormeerde) toetsen en evaluatiegesprekken in een cyclisch proces. In het gesprek met de schoolleiding kreeg de jury de indruk van een sterke directie met een duidelijke visie, continu op zoek naar verbetering van het onderwijs. De Stichting Winkler Prins kent een zeer gedegen systematiek van kwaliteitsbeleid en zorg, en deze locatie maakt daarvan deel uit.

Het verbetertraject dat de school de afgelopen vier jaren heeft doorlopen, heeft ertoe geleid dat er hoge eisen worden gesteld aan de professionaliteit van de medewerkers. Dat heeft geresulteerd in (natuurlijk) verloop en een kwaliteitsverbetering van het personeelsbestand. Jaarlijks worden klassenbezoeken uitgevoerd, met daaraan gekoppeld voortgangs- en/of functioneringsgesprekken met medewerkers. Dit borgt het opbrengst- en handelingsgericht werken aan het realiseren van de ontwikkelperspectieven van de leerlingen. De kwaliteitszorg wordt door het personeel mede gedragen, wat blijkt uit de verhalen van de medewerkers die de jury (ook tijdens de rondgang door de school) mocht horen. Docenten zijn continu op zoek naar mogelijkheden om het onderwijs zo passend mogelijk te maken. Sterk punt is bijvoorbeeld het zoeken naar een zorgvuldige match tussen leerling en stagebedrijf. Daarin wordt veel energie gestoken.

Met de leerlingen worden halfjaarlijks de leerdoelen besproken en bijgesteld: Wat kun je al? Wat wil je verder bereiken? Wat heb je daarvoor nodig?

De school bepaalt aan de hand van het uitgewerkte ondersteuningsprofiel jaarlijks de effectiviteit van het basisaanbod en de extra ondersteuning. Zo nodig wordt het beleid aangepast, omdat inzichten veranderen en de school steeds lerend wil blijven. Een mooi voorbeeld van toekomstbestendigheid heeft de jury gezien in de praktijklessen groen. Hier heeft de school bijvoorbeeld geïnvesteerd in geavanceerd accugeladen gereedschap, dat voldoet aan de moderne kwaliteitseisen voor de praktijk. Leerlingen kunnen hiermee volwaardige, landelijk genormeerde certificaten behalen. Het up-to-date houden van het materiaal wordt gerealiseerd met behulp van de opbrengsten van de verkoop van hout, dat afkomstig is uit de stages en praktijklessen in het bos in samenwerking met Staatsbosbeheer. De school is financieel gezond en er is een vaste kerngroep van professionals. De jury heeft er vertrouwen in dat de school de komende jaren het huidige niveau kan vasthouden. De school houdt rekening met toekomstige ontwikkelingen en heeft daar goed zicht op.

De jury concludeert dat de school haar resultaten op basis van een systeem van kwaliteitszorg evalueert en borgt en dat het excellentieprofiel toekomstbestendig is.

Ontwikkeling van het excellentieprofiel

De school heeft concrete en aantoonbare plannen om het excellentieprofiel verder te ontwikkelen.

Plannen voor verdere ontwikkeling

“Zie hiervoor “De beoogde korte- én langetermijndoelen van het excellentieprofiel”, “Wijze van evalueren van de aanpak en de resultaten van het excellentieprofiel en de uitkomsten van deze evaluaties” en “Manier van borgen van de resultaten en de uitkomsten van de evaluatie”.”

Bevindingen jury betreffende de ontwikkeling van het excellentieprofiel

De school heeft de afgelopen vier jaren een positieve ontwikkeling doorgemaakt, waarbij met name het primaire proces sterk is verbeterd. Het team heeft gezamenlijk de leergang Passend onderwijs gevolgd, en de docenten volgen de scholing Coachingsgesprekken voeren met leerlingen, die specifiek gericht is op eigen hulpvragen. Maar ze kijkt ook vooruit met concrete plannen voor de nabije toekomst.

Op de korte termijn wil de school het papieren dossier en het digitale volgsysteem samenvoegen, in Profijt meer leertrajecten invoeren en het IOP invoegen in het OPP. Voor het nog beter volgen van de leerlingen wil de school nog meer en beter gebruik gaan maken van de spindiagrammen Profijt voor individuele leerlingen en hun persoonlijke doelen.

Uit het schoolplan blijkt onder andere dat de school de komende jaren verder wil werken aan de certificeringstrajecten voor de leerlingen. Zo organiseert ze dit schooljaar voor de uitstroomrichting bouw een pilot in samenwerking met SSPB, een regionaal opleidingscentrum voor de bouwsector. Ze heeft voor de richting horeca/catering een vakdocent aangesteld en voor de uitstroomrichting elektrotechniek worden lessen gegeven door de vakdocent van het vmbo. De eigen techniekdocent is continu op zoek naar uitdagende werkvormen; hij heeft samen met leerlingen een complete 3D-printer gebouwd en de leerlingen leren met behulp van Micro:bit de beginselen van het programmeren.

In het eindgesprek met de jury gaven teamleden aan dat er nog voldoende mogelijkheden zijn om de kwaliteit van de school verder te verbeteren, zoals aandacht voor het beter omgaan met elkaar (in vervolg op coachingsgesprekken met leerlingen, professioneel communiceren met collega's), verdere digitalisering van het volgsysteem en leerlijnen, en uitwisseling met andere scholen (bijvoorbeeld op het gebied van groen onderwijs).

De jury concludeert dat de school ruim voldoende concrete plannen heeft voor de verdere ontwikkeling van het excellentieprofiel.

Externe gerichtheid en externe erkenning van het excellentieprofiel

De school is extern gericht en het excellentieprofiel van de school wordt extern erkend.

Externe gerichtheid van de school en externe erkenning van het excellentieprofiel

“De school is richting alle stakeholders transparant en voorziet betrokkenen van alle nodige informatie. Alle documenten staan op de website van Winkler Prins. Winkler Prins heeft als eerste school binnen het samenwerkingsverband Groningen Ommelanden gevraagd om een audit door de auditcommissie rond de procedure toelaatbaarheid praktijkonderwijs. In Route Arbeid worden door de gemeente, het UWV, MEE, een vertegenwoordiger van het voortgezet speciaal onderwijs, de stagecoördinatoren en de

leerlingbegeleider vanuit het praktijkonderwijs de leerlingen vanaf hun 16e levensjaar besproken en gevolgd. Het resultaat hiervan is dat de leerling bij uitstroom op een juiste plaats (werk/school) terechtkomt. De deelschooldirecteur heeft zeer regelmatig overleg met de regionale directeurs van de andere praktijkscholen (steeds op een andere school). Zij maakt namens de regio Groningen deel uit van het Landelijk Werkverband Praktijkonderwijs. De leerlingbegeleider heeft meerdere keren per jaar overleg met de leerlingbegeleiders van andere praktijkscholen in de regio. Ook heeft zij frequent overleg met de intern begeleiders van voortgezet speciaal onderwijs en speciaal basisonderwijs. De stagecoördinator heeft jaarlijks meerdere keren overleg met de stagecoördinatoren van andere praktijkscholen uit de regio om nieuwe ontwikkelingen met elkaar te bespreken en de arbeidsmarktrelevante zaken op elkaar af te stemmen en/of te evalueren. De deelschooldirecteur laat met presentaties zien hoe praktijkschool Winkler Prins werkt. Gezamenlijk leggen regionale praktijk- en vso-scholen werkbezoeken af aan scholen in het land om 'good practices' te bekijken en ervaringen te delen (Purmerend, Zeeland). Good practices van praktijkschool Winkler Prins waarvan andere scholen kunnen leren:

- een opgeruimde school;
- een school waar werklust en werkplezier van leerlingen en docenten merkbaar, zichtbaar en voelbaar zijn;
- een open cultuur: leerlingen durven zich uit te spreken;
- een school met een goede uitstroom: voor elke leerling een goede plek;
- relatie, rust en aandacht."

Bevindingen jury betreffende externe gerichtheid van de school en externe erkenning van het excellentieprofiel

Zoals de school hierboven aangeeft, is er sprake van veel externe contacten. De school vervult een regionale functie en wordt binnen het samenwerkingsverband Groningen Ommelanden gewaardeerd om haar stabiliteit, evenwichtigheid en betrokkenheid. Er wordt vanuit de school veel belang gehecht en tijd besteed aan het onderhouden van goede contacten met zowel het basisonderwijs waar de leerlingen vandaan komen, als het vervolgonderwijs en (stage)bedrijven waar de leerlingen naar uitstromen. Bij dit laatste spelen de twee stagecoördinatoren van Winkler Prins een belangrijke rol. In het gesprek dat de jury met hen had, viel de enorme betrokkenheid en bevlogenheid op. De stagecoördinatoren hebben als doel te zorgen dat alle leerlingen een passende stageplek hebben, zodat die kunnen werken aan hun individuele doelen in samenwerking met het stagebedrijf en in overleg met de stagebegeleider vanuit het bedrijf. Een niet te onderschatten, waardevolle taak, waarbij het persoonlijk contact met leerling en begeleiders voorop staat. Daarnaast onderhoudt de school contacten met de gemeenten in de regio en andere partners zoals MEE, CJG en UWV.

De school zou het behalen van het predicaat Excellente School willen zien als een kroon op het vele werk van de afgelopen vier jaren. Het team wil graag het ambassadeurschap gaan vervullen en hiermee andere (praktijk)scholen, nog meer dan zij nu al doet, inspireren hun zorg en begeleiding te verbeteren.

3.2 Conclusie jury inzake predicaat Excellente School 2017

Op de Winkler Prins praktijkschool heeft de jury een professioneel, betrokken en toegewijd team aangetroffen dat met overtuiging en met passie voor de doelgroep samenwerkt om alle leerlingen naar een voor hen passende plaats in de samenleving te (bege)leiden.

Op de praktijkschool van de Stichting Winkler Prins komen leerlingen die anders leren en die zich willen kwalificeren voor de arbeidsmarkt of een vervolgopleiding. Zij hebben een divers ondersteuningsprofiel en de Winkler Prins praktijkschool heeft met haar sterke zorg- en begeleidingsstructuur veel te bieden. Het excellentieprofiel sluit dus mooi aan bij de behoefte van de doelgroep en staat ten dienste van alle leerlingen van de school. Zorg en begeleiding staan centraal en hebben bovendien hun uitwerking op veel andere facetten van het onderwijs aan deze school.

De jury concludeert dat de school een helder en relevant excellentieprofiel heeft.

De school heeft de aanpak die ze de afgelopen jaren heeft neergezet duidelijk aan de jury overgebracht en deze aanpak draagt naar de mening van de jury bij aan de totstandkoming van het excellentieprofiel. De aanpak maakt het mogelijk naar de doelen toe te werken en de school volgt dit, deels gedigitaliseerde, proces nauwgezet met onder andere op de mogelijkheden van de leerling toegesneden spindiagrammen.

De jury concludeert dat de school een weloverwogen aanpak heeft met betrekking tot het excellentieprofiel. De schoolleiding weet aan welke knoppen zij draait om het profiel te realiseren middels een beproefde aanpak, die goed wordt uitgevoerd.

Op de weg naar het einddoel, het uitstroomprofiel, volgt de school heel zorgvuldig, met behulp van de applicatie Profijt, de ontwikkeling van de leerling. De school is een voorloper op dit gebied en kan hiermee op een verantwoorde wijze aangeven of de bereikte resultaten overeenkomen met de gestelde doelen. Zorg en begeleiding hebben uiteindelijk primair als doel de leerlingen, gezien hun mogelijkheden, toe te leiden naar de juiste plek op de arbeidsmarkt dan wel in het vervolgonderwijs. De school is daarin de afgelopen jaren buitengewoon succesvol geworden. De jury heeft er vertrouwen in dat de school het gevoerde beleid de komende jaren kan voortzetten.

De jury heeft in haar gesprekken en tijdens de rondgang door de school ervaren dat de school haar resultaten op basis van een kwaliteitssorgsysteem evalueert en borgt en dat het excellentieprofiel toekomstbestendig is.

Uit het schoolplan en tijdens de gesprekken met directie en teamleden concludeert de jury dat de school concrete plannen heeft het excellentieprofiel de komende jaren op verschillende gebieden nog verder uit te bouwen en te verbeteren. De directie geeft aan steeds lerend te zijn en te willen blijven.

Alles overziende is de jury van oordeel dat Stichting Winkler Prins op basis van de door de jury waargenomen kenmerken en gerapporteerde bevindingen het predicaat Excellente School 2017 praktijkonderwijs toekomt.

Inspectie van het Onderwijs

Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
t-algemeen 088 6696000
T-LOKET 088 6696060

E-mail: excellentescholen@onderwijsinspectie.nl
www.excellentescholen.nl

